

Teaching Guide						
Identifying Data				2015/16		
Subject (*)	Psicoloxía		Code	750G01003		
Study programme	Grao en Enfermaría					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	Yearly	First	FB	9		
Language	Spanish					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Ciencias da Saúde/Psicoloxyía					
Coordinador	Escudero Carranza, Valentín	E-mail	valentin.escudero@udc.es			
Lecturers	Escudero Carranza, Valentín Movilla Fernández, María Jesús	E-mail	valentin.escudero@udc.es maria.jesus.movilla@udc.es			
Web	campusvirtual.udc.es/moodle					
General description	Finalizado el proceso de enseñanza-aprendizaje de Psicología, el alumno deberá contar con los conocimientos necesarios que le capaciten para integrar sus conocimientos en la prestación de los cuidados integrales, a las personas ante las situaciones de salud-enfermedad, y situaciones de violencia de género. Igualmente estará capacitado para establecer y realizar una relación eficaz con el paciente familia y grupo.					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A12	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións de saúde, seleccionando as accións adecuadas para proporcionar axuda nas mesmas.
A13	Establecer unha relación empática e respectuosa coa paciente e familia, acorde coa situación da persoa, problema e saúde e etapa de desenvolvemento.
A14	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación, efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
A17	Coñecer e identificar os problemas psicolóxicos e físicos derivados da violencia de xénero para capacitar ao estudiante na prevención, a detección precoz, a asistencia, e a rehabilitación das vítimas desta forma de violencia.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva en un entorno de traballo.
B8	Capacidade de análise e sínteses.
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B10	Capacidade para adaptarse ás situacións novas.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
B13	Toma de decisións.
B14	Habilidades interpersonais.
B15	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
B16	Coñecer e apreciar a diversidade e a multiculturalidade.
B22	Capacidade para motivarse e motivar a outros.
B24	Fomentar e aplicar os dereitos fundamentais e a igualdade entre homes e mulleres.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C9	CB1 Que os estudiantes demostraran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral, e sólese atopar a un nivel que, si ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda dun campo de estudio.
C10	CB2 Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos a seu traballo ou vocación de unha forma profesional y posúan as competencias que soLEN demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
C11	CB3 Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Identificar as respuestas psicosociais das persoas ante as diferentes situacions de saude	A12	B1 B3 B4 B11	C8
Valorar as persoas con problemas psicosociais e planificar as intervencions	A12 A13	B1 B3 B4 B5 B8 B11 B13	C3
Describir as características de unha relación terapéutica co paciente e a sua familia	A12 A13 A14	B5 B6 B7 B10 B13 B14 B15	C10

Contents	
Topic	Sub-topic

1. A psicoloxía: teorías e modelos da psicoloxía como ciencia	1.1. Teorías Psicológicas. 1.2. Metodoloxías psicológicas, experimentación e observación 1.3. Campos de acción da Psicoloxía. 1.4. Características psicológicas da Enfermeira.
2. Procesos psicológicos básicos da conducta humana	2.1 Procesos de percepción e atención 2.2 Memoria e aprendizaxe 2.3 Motivación e emociones 2.4 O funcionamento da mente humana, procesos cognitivos
3. Saude e Enfermidade ó longo do ciclo vital dende a perspectiva psicolóxica.	3.1. Teorías Evolutivas. 3.2. Teoría do Apego. 3.3. Enfoques cognitivos. 3.4. Aplicaciones á Enfermaría.
4. Teorías psicológicas da comunicación interpersonal.	4.1. Teorías da relación interpersonal. 4.2. Pragmática da comunicación humana. 4.3. Aplicaciones á enfermaría.
5. A relación terapéutica.	5.1. Psicodinámica. 5.2. Cognitivo-Conductual. 5.3. Humanista. 5.4. Sistémica. 5.5. O modelo SOFTA no contexto da enfermaría.
6. Afrontamento psicológico da enfermedade e o sufrimento.	6.1. A dor e o sufrimento psicológico. 6.2. Psicoloxía da Saude. 6.3. Psiconeuroinmunología. 6.4. Modelos de afrontamento 6.5. Dor. 6.6. Estrés.
7. Conceptos xerais de Violencia de Xénero.	7.1. Definición. 7.2. Causas. 7.3. O proceso da violencia. 7.4. Consecuencias na saude. 7.5. Importancia do persoal dos servizos sanitarios. 7.6 Dificultades para identificar a violencia de xénero. 7.7. Recomendaciones para a prevención da violencia no sistema sanitario.
8. Actuación ante a violencia de xénero no ámbito da Atención Primaria e Especializada.	8.1. Detección e valoración. Algoritmo de actuación. 8.2. Indicadores de sospeita. 8.3. Aspectos éticos e legais. 8.4. Actuación co maltratador. 8.5. Parte de lesions e informe médico. 8.6. Guía de recursos.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Problem solving	A12 A13 A14 B1 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B13 C6 C8	10	30	40
Document analysis	A17 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B11 B13 B16 B24 C3 C6 C7 C8 C9 C11	15	39	54

Case study	A12 A13 A14 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B13 B14 C6 C10 C11	4	8	12
Guest lecture / keynote speech	A12 A13 A14 A17 B1 B3 B6 B7 B8 B11 B24 C3 C6 C7 C8 C9	31	46	77
Long answer / essay questions	A17 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B11 B13 B16 B24 C4 C7 C9 C11	2	16	18
Multiple-choice questions	A12 A13 A14 B1 B3 B4 B8 B9 B11 B13	2	16	18
Personalized attention		6	0	6

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Problem solving	Los alumnos deberán resolver una situación problemática concreta a partir de los conocimientos adquiridos.
Document analysis	Se analizan documentos escritos o audiovisuales relacionados con los contenidos de la materia. Los alumnos de forma individual o grupal analizarán y comentarán el documento
Case study	Se les presentan a los alumnos casos que deberán analizar
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral relacionada con contenidos del programa. Puede ser completada con el uso de medios audiovisuales, la introducción de algunas preguntas para facilitar el aprendizaje. El alumno podrá interrumpir para hacer preguntas sobre el tema.
Long answer / essay questions	Prueba en la que se busca responder por escrito a preguntas de cierta amplitud valorando que se proporcione la respuesta esperada, combinada con la capacidad de razonamiento (argumentar, relacionar, etc.), creatividad y espíritu crítico. Se utiliza para la evaluación diagnóstica, formativa y sumativa. Permite medir las habilidades que no pueden evaluarse con pruebas objetivas como la capacidad de crítica, de síntesis, de comparación, de redacción y de originalidad del estudiante; por lo que implica un estudio amplio y profundo de los contenidos, sin perder de vista el conjunto de las ideas y sus relaciones.
Multiple-choice questions	Proba obxectiva que consiste en formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só unha delas é válida.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Problem solving	Corrección de exámenes y ayuda en la solución de problemas y dudas que se le pueden plantear al alumno

Assessment				
Methodologies	Competencies	Description	Qualification	
Document analysis	A17 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B11 B13 B16 B24 C3 C6 C7 C8 C9 C11	Analizanse documentos escritos ou audiovisuais relacionados cos contidos da materia. Esta metodoloxía será utilizada pola Prof. Dra María Jesús Movilla Fernández. A analise de fontes documentais coa Prof. Dra María Jesús Movilla Fernández é OBRIGATORIA para superar a sua parte da materia e supon un 30% (3 puntos) da nota total de esta parte da materia. O 10% corresponde ó traballo tutelado e o 20% ó aprendizaxe colaborativo. Sendo necesario un mínimo de 2 puntos para superar esta actividade.	0	

Problem solving	A12 A13 A14 B1 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B13 C6 C8	Tratase de EXERCICIOS PRACTICOS que os alumnos deberán resolver a partir dos coñecementos adquiridos. Esta metodoloxía será utilizada polo Prof. Dr Valentin Escudero A entrega de esta actividade é OBRIGATORIA para poder facer o examen do Prof. Dr Valentin Escudero.	0
Long answer / essay questions	A17 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B11 B13 B16 B24 C4 C7 C9 C11	Proba na que o estudiante responderá por escrito a preguntas de certa amplitud valorando que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razonamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espíritu crítico. Esta metodoloxía será emplegada pola Prof. Dra María Jesús Movilla Fernández para avaliar a sua parte da materia. Representa un 70% (7 puntos). Sendo necesario un mínimo de 4 puntos para superar a materia.	0
Multiple-choice questions	A12 A13 A14 B1 B3 B4 B8 B9 B11 B13	Proba obxetiva empregada polo Prof. Dr. Valentin Escudero para avaliar a sua parte da materia. Consiste en plantear unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opciones ou alternativas de respuesta que proporcionan posibles soluciones, das que só unha de elles é válida.	0
Case study	A12 A13 A14 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B13 B14 C6 C10 C11	Presentaselles ós alumnos casos que deberán analizar. Esta metodoloxía será utilizada polo Prof. Dr. Valentin Escudero. A entrega de esta actividade é OBRIGATORIA para poder facer o exame do Prof. Dr Valentin Escudero.	0

Assessment comments

A materia Psicoloxía é impartida por dous profesores, o Prof. Dr Valentin Escudero e a Prof. Dra María Jesús Movilla Fernández. Para superar esta materia o estudiante debe superar cada unha das partes. A nota final da materia calcularase en base a que a parte do Prof Valentin Escudero representa o 60% da nota final e o 40% da nota final corresponde á materia da Prof Dra María Jesús Movilla Fernández

No caso de que non se supere unha das duas partes na 1ª oportunidade a nota que lle figurará será de 4,e para a 2ª oportunidade manterase aprobada a parte que se teña superada na 1ª oportunidade dentro da mesma convocatoria.

MATRICULA PARCIAL: Na parte do profesor Escudero a avaliación incluirá a proba obxetiva de respuesta múltiple e unha proba práctica baseada en un estudo de caso

Na parte da profesora Movilla a avaliación consistirá na análise comentada dun documento facilitado pola profesora (3 puntos) sendo necesario obtener 2 puntos para superarlo e da proba de ensaio (7 puntos) sendo necesario obter 4 puntos para superala.

2ª OPORTUNIDADE E OUTRAS: Na parte do profesor Escudero a avaliación será coincidente co descrito para a 1ª oportunidade

Na parte da profesora Movilla será coincidente co descrito para a 1ª oportunidade, salvo que o estudiante solicite acollerse ó sistema de avaliación descrito para a matrícula parcial.

OPORTUNIDADE ADELANTADA: Na parte do profesor Escudero terá que cumplir todas as características sinaladas e constará das mesmas probas

Na parte da profesora Movilla a avaliación consistirá na análise comentada dun documento facilitado pola profesora (3 puntos) sendo necesario obtener 2 puntos para superarlo e da proba de ensaio (7 puntos) sendo necesario obter 4 puntos para superala.

MATRICULA DE HONOR: Será concedida á nota máis alta por encima de 9. En caso de empate de notas darase a opción de realizar unha proba obxetiva de 10 preguntas elaborada conjuntamente polos 2 profesores da materia

NON PRESENTADO: A calificación de Non Presentado corresponderá ó alumno que non fixera a proba obxetiva na parte do profesor Escudero e/o alumno que non realizara a proba de ensaio na parte da profesora Movilla.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none">- Garcia González MN (2008). Violencia de Género: investigaciones y aportaciones pluridisciplinres: significado de su tratamiento en los medios. Madrid:Fragua- López Zafra E (Dir.) (2010). Violencia contra las mujeres: descripción e intervención psicosocial. Jaen- Comisión Común contra la Violencia de Género (2006). Protocolo común para la Actuación Sanitaria ante la Violencia de Género. Madrid. SNS- García de León MA (2002). Herederas y heridas. Sobre las élites profesionales femeninas. Madrid: Ediciones Cátedra- Atencio G (2015). Feminicidio. El asesinato de mujeres por ser mujeres. Madrid: Catarata- Osborne R (2009). Apuntes sobre violencia de género. Barcelona: Ediciones Bellaterra- Caso A; Freire E; Regás R; Rico E; Ventura L (2009). 5 por 2 = 9. Diez miradas contra la violencia de género. Barcelona: Ediciones Península
Complementary	

Recommendations**Subjects that it is recommended to have taken before****Subjects that are recommended to be taken simultaneously****Subjects that continue the syllabus****Other comments**

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.